

Materiál v historické toponomastice

Šmilauerovo dělení:

1. Historický (listinný, archivní)
2. Zeměpisný
3. Nářeční

Šrámkovo dělení:

- podle druhů (listiny, nápisy, slovníky, urbáře, kalendáře, kroniky, lidová vyprávění...)
- podle doby vzniku
- podle regionálního či zeměpisného hlediska (zemské desky brněnské, olomoucké, opavské)
- podle jazyka
- podle věcné spolehlivosti (kroniky x odborný popis)
- podle provenience

Edice listin:

- **Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae**, I (805 – 1197). Ed. G. Friedrich. Praegae 1907; II (1198 – 1230). Ed. G. Friedrich. Praegae 1912; III, 1 (1231 – 1238). Ed. G. Friedrich. Praegae 1942; III, 2 (1238 – 1240). Ed. G. Friedrich et Z. Kristen. Praegae 1962; IV, 1 (1241 – 1253). Ed. J. Šebánek et S. Dušková. Praegae 1965; IV, 2 (1241 – 1253) Indices... Ed. J. Šebánek et S. Dušková. Praegae 1965; V, 1 (1253 – 1266). Ed. J. Šebánek et S. Dušková. Praegae 1974; V, 2 (1267 – 1278). Ed. J. Šebánek et S. Dušková. Praegae 1981; V, 3. Series regestorum. Ed. J. Šebánek et S. Dušková. Praegae 1982; V, 4 (1253 – 1278). Prolegomena... Ed. S. Dušková et V. Vašků. Praegae 1993; VI, 1 (1278 - 1283), H. Krmíčková et Z. Svíták
- **Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae**, I - VII, začal vydávat K. J. Erben (1855), poté J. Emler a další, poslední svazek vyšel v r. 1963
- **Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae** (398-1411), 15 dílů, začal vydávat Boček v r. 1836 (první díly obsahují Bočkova falza), poslední vyšel r. 1903 (vyd. B. Bretholz)
- **Codex iuris municipalis regni Bohemiae** (Sbírka pramenů práva městského království Českého) začal vydávat J. Čelakovský v r. 1886

+ řada dalších – viz užitečný odkaz: <http://jindrich.wz.cz/pvh/prehledne.html>

Úřední knihy:

- *Moravské desky zemské cúdy brněnské a olomoucké z let 1348-1642 s pŕuhony z let 1406-1641* (vydány ŕupnĕ)
- *Libri citationum et sententiarum seu Knihy pŕuhonné a nálezové* I. - VI. (1374-1494) V. Brandl 1872-98, VII. (1490-1503) B. Bretholz 1911
- *Slezské desky, krnovské a opavské* (nevydány)
- *Snĕmy české* od r. 1526
- *Desky dvorské království Českého*
- církevní: *Libri erectionum archidioecesis Pragensis* saec. XIV. et XV. (1358-1407), ŕest svazků, od 70. let 19. stol. (zápisy o darech církví, o zřizování far, klášterů, kaplí, škol, oltářů, dotace ke konání mši)
- *České desky zemské* – existovaly od 60. let 13. stol. při zemském soudu; zapisovaly se do nich změny v pozemkovém majetku, pŕuhony, soudní rozsudky, kšafy. Shořely r. 1541 a byly obnoveny, sahají do r. 1851.
- dále např. *městské knihy* (např. pražské). Pramenem pro toponyma mohou být např. *inkviziční protokoly*.

Urbáře:

- *Decem registra censuum...* Deset urbářů českých z doby před válkami husitskými. Vyd. J. Emler, Praha 1881
- Řezníček, J.: *Soupis českých a moravských urbářů*. Archivní časopis 1972, s. 73-86

- Turek, A.: Soupis urbářů ostravského kraje 15. - 18. stol. Opava 1954
- Kuba, J. - Šimek, T. - Zahradka, Fr.: Soupis východočeských urbářů: 2. pol. 13. stol. - 1776, 1997 Zámorsk
- Čechura, J.: Nejstarší český urbář (Urbář kláštera ve Vyšším Brodě z konce 70. let 13. stol.). In: Právněhistorické studie 27, Praha 1986, s. 5-26